

PRO BONO

Apríl/2020

Vládne zmierňovanie dôsledkov COVID-19

Odo dňa 12. marca 2020, kedy vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) vyhlásila mimoriadnu situáciu v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koróna vírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky, došlo postupne k uzatvoreniu mnohých maloobchodných prevádzok alebo prevádzok služieb, pričom prirodzene v dôsledku obmedzenia verejného a sociálneho života došlo k poklesu tržieb a obratu podnikateľov.

Vláda SR postupne predstavila a predstavuje súbory ekonomických a finančných opatrení, ktorých účelom by mala byť určitá pomoc podnikateľom, zamestnávateľom, zamestnancom a SZČO.

V našom špeciálnom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Vám prinášame prehľad opatrení, ktoré by mali zmierniť negatívne dopady COVID-19 na podnikateľov, fyzické osoby a SZČO.

Udržanie pracovných miest zamestnávateľmi a pomoc pre SZČO

Vláda SR prináša tzv. projekt „Prvá pomoc“, ktorý je podľa vládnych materiálov cielený na podporu udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov a má sa realizovať v rámci Slovenskej republiky ako aktívne opatrenie na trhu práce (ďalej len „AOTP“) podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v platnom znení (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“). V zmysle tohto ustanovenia sa za AOTP považujú aj projekty na podporu udržania pracovných miest vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie (ďalej len „MS“), núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov, ktoré schvaľuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) alebo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie“) po schválení podmienok vládou Slovenskej republiky a realizuje ústredie alebo úrad práce.

Cieľom projektu je podľa vládnych materiálov poskytnúť zamestnávateľským subjektom podporu na udržanie pracovných miest formou poskytovania príspevku zamestnávateľovi a podporu samostatne zárobkovo činných osôb (ďalej len „SZČO“) na udržanie prevádzkovania ich činnosti z dôvodu vyhlásenia a trvania MS.

Finančné prostriedky majú byť podľa vládnych materiálov poskytnuté zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) a štátneho rozpočtu SR vo výške 834.400.000,00 eur.

Vládne materiály uvádzajú, že na poskytnutie finančného príspevku v rámci projektov predmetných opatrení je po splnení všetkých podmienok právny nárok.

Aktuálne nie je možné kvantifikovať časový rámec, to znamená ako rýchlo budú úrady práce a štátne orgány žiadosti vybavovať a ako rýchlo žiadateľ príspevok aj reálne dostane. Je nutné dodať, že poskytovanie príspevkov z eurofondov vo všeobecnosti trvá určitý čas.

Je potrebné **pozitívne zhodnotiť prístup vlády SR**, ktorá na pomoc podnikateľom plánuje využiť **prostriedky z Eurofondov**, pretože týmto spôsobom **sa nezvyšuje zadlženosť** štátu a zároveň ide o podporu ekonomiky Slovenska.

Avšak použitie prostriedkov z Eurofondov nie je plošným riešením krízy podnikateľov.

Pomoc má byť totiž poskytnutá iba podnikateľom, ktorí nie sú tzv. „podnikmi v ťažkostiach“. Definíciu podniku v ťažkostiach prinášame nižšie, na strane 6.

Podmienka, že pomoc má byť poskytnutá iba podnikom (zamestnávateľom a SZČO), ktoré nie sú v ťažkostiach, vyplýva z toho, že vláda SR zamýšľa finančné zdroje na podporu použiť z Eurofondov.

Domnievame sa, že ide určitým spôsobom o diskriminačnú podmienku, a preto je nevyhnutné, aby podnikom, ktoré platia mzdy, ale sú v ťažkostiach, štát tiež poskytol porovnateľnú pomoc. Zatiaľ však nám nie je známe, či tak urobí.

Každopádne z aktuálnych vládnych materiálov vyplýva, že celková výška pomoci, ktorá má byť poskytnutá prijímateľovi pomoci nemá presiahnuť 800.000,00 eur na jedného žiadateľa.

Celková výška pomoci v rámci opatrenia pre podporu SZČO, ktorí v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu uzatvorili alebo zakázali prevádzky alebo ktorým poklesli tržby pre jedného žiadateľa nemôže mesačne presiahnuť 200.000,00 eur.

Celková výška pomoci ktorá je poskytnutá žiadateľovi pôsobiacemu v odvetví rybolovu a akvakultúry nesmie presiahnuť sumu 120.000,00 eur.

Celková výška pomoci, ktoré je poskytnutá žiadateľovi pôsobiacemu v poľnohospodárskej prvovýrobe nesmie presiahnuť sumu 100.000,00 eur.

Nárok na príspevok majú mať zamestnávateľia (okrem subjektov verejnej správy), ktorí v čase vyhlásenej

mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu na základe opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR **(i) mali povinnosť prerušenia alebo obmedzenia** svojej prevádzkovej činnosti **a udržia pracovné miesta (ide o tzv. prvú skupinu zamestnávateľov)**, **(ii)** nemali povinnosť prerušenia alebo obmedzenia prevádzkovej činnosti **ale mali pokles tržby o najmenej 20% a udržia pracovné miesta (ide o tzv. druhú skupinu zamestnávateľov)**.

Nárok na príspevok majú mať aj **SZČO**, ktoré v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie na základe opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR **(i) mali povinnosť prerušenia alebo obmedzenia** vykonávania alebo prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti, **(ii)** nemali povinnosť prerušenia alebo obmedzenia vykonávania alebo prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti **ale ktorým poklesli tržby o najmenej 20%**.

Nárok na príspevok na svojich zamestnancov majú mať tiež **SZČO, ktoré sú zamestnávateľmi**, a ktoré v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie na základe opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR **(i) mali povinnosť prerušenia alebo obmedzenia** vykonávania alebo prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti **a udržia pracovné miesta**, **(ii)** nemali povinnosť prerušenia alebo obmedzenia vykonávania alebo prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti **ale mali pokles tržby o najmenej 20% a udržia pracovné miesta**.

Vláda SR zverejnila podmienky pre nárokovanie si na príspevky na webovom sídle www.pomahameludom.sk, pričom pre účely prehľadnosti Vám prinášame základný rámec nasledovne.

➔ KTO JE ZAMESTNÁVATEĽOM PRE ÚČELY NÁROKOVANIA SI NA PRÍSPEVOK?

Za zamestnávateľa sa na účely poskytnutia príspevku považuje (i) právnická osoba, ktorá má sídlo alebo sídlo svojej organizačnej jednotky na území Slovenskej republiky, alebo fyzická osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a ktorá zamestnáva fyzickú osobu v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, **(ii)** organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby alebo zahraničnej fyzickej osoby s pracovnoprávnou subjektivitou, ktorá

je oprávnená podnikat' na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu, **(iii)** právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva činnosti podľa zákona o službách zamestnanosti, najmä sprostredkovanie zamestnania za úhradu, dočasné zamestnávanie, podporované zamestnávanie, poskytovanie odborných poradenských služieb, vykonávanie vzdelávania a prípravy pre trh práce pre uchádzačov o zamestnanie, pre záujemcov o zamestnanie a pre zamestnancov na území Slovenskej republiky.

➔ KTO JE ZAMESTNANCOM PRE ÚČELY NÁROKOVANIA SI NA PRÍSPEVOK?

Za zamestnanca sa na účely poskytnutia príspevku sa považuje zamestnanec **v pracovnom pomere**.

Nárok na príspevok nie je v prípade (i) zamestnanca pracujúceho na dohodu, **(ii)** konateľa bez pracovnej zmluvy, **(iii)** spoločníka, ktorý pre svoju s.r.o. pracuje bez pracovnej zmluvy, **(iv)** spolupracujúcej osoby (manželka, deti, rodičia, ktorí v zmysle zákona o nelegálnom zamestnávaní nemusia mať uzatvorenú pracovnú zmluvu), **(v)** osoby pracujúcej na základe zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, **(vi)** dobrovoľníka.

Do cieľovej skupiny patria len tí zamestnanci, ktorých zamestnávateľ (vrátane SZČO, ktorá je zamestnávateľom) prijal do pracovného pomeru najneskôr do 01.03.2020.

Zamestnávateľ môže počas poskytovania príspevku zvýšiť stav svojich zamestnancov, avšak na týchto zamestnancov príspevok nebude poskytnutý.

Zamestnávateľ nemôže počas poskytovania príspevku presunúť zamestnanca, na ktorého si uplatní príspevok na inú prevádzku, ak má zamestnávateľ viac prevádzok.

Príspevok nie je možné poskytnúť na zamestnancov, ktorí poberajú dávky sociálneho zabezpečenia (PN, OČR).

Príspevok tiež nie je podľa vládnych materiálov možné poskytnúť spoločnosti, ktorá nemá zamestnancov.

➔ KTO JE SZČO PRE ÚČELY NÁROKOVANIA SI NA PRÍSPEVOK?

Za SZČO sa na účely poskytnutia príspevku považuje fyzická osoba, ktorá (i) prevádzkuje živnosť podľa zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní

(živnostenský zákon), **(ii)** vykonáva činnosť podľa osobitných predpisov (napr. zákon č. 78/1992 Zb. o daňových poradcoch a Slovenskej komore daňových poradcov, zákon č. 540/2007 Z. z. o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu, zákon č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, zákon č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti, **(iii)** vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách podľa zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov.

➔ **AKÁ JE VÝŠKA PRÍSPEVKU PRE 1. SKUPINU ZAMESTNÁVATEĽOV? (tzv. „zatvorené prevádzky“)**

Zamestnávateľ má nárok na príspevok na každého zamestnanca, ktorému zamestnávateľ nemôže pridelať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce).

Príspevok na jedného zamestnanca je **vo výške vyplatenej náhrady mzdy** za čas prekážok v práci, súčasne **najviac vo výške 80% priemerného zárobku** zamestnanca vyplateného za čas prekážok v práci a súčasne je to suma **najviac 1.100 eur**, pričom príspevok možno žiadať za oprávnené obdobie od 13 marca 2020, teda odo dňa rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva SR o uzatvorení prevádzok, do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bude rozhodnutie Úradu verejného zdravotníctva zrušené.

➔ **AKÁ JE VÝŠKA PRÍSPEVKU PRE 2. SKUPINU ZAMESTNÁVATEĽOV A PRE SZČO NA JEJ ZAMESTNANCOV? („pokles tržieb o najmenej 20 % a udržia pracovné miesto“)**

Zamestnávateľ má nárok na príspevok na každého zamestnanca, ktorému zamestnávateľ nemôže pridelať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce).

Maximálna celková výška príspevku pre jedného zamestnávateľa v druhej skupine zamestnávateľov alebo pre zamestnávateľa, ktorý je SZČO, je 200.000 eur mesačne, pričom príspevok možno žiadať za oprávnené obdobie od 13 marca 2020, teda odo dňa rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva SR o uzatvorení prevádzok, do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bude rozhodnutie Úradu verejného zdravotníctva zrušené.

Príspevok za marec 2020:

Príspevok na jedného zamestnanca je **vo výške vyplatenej náhrady mzdy** za čas prekážok v práci, súčasne **najviac vo výške 80% priemerného zárobku** zamestnanca vyplateného za čas prekážok v práci a súčasne je to najviac suma **(i) 90 eur** pri poklese tržieb o 20% a viac, **(ii) 150 eur** pri poklese tržieb o 40% a viac, **(iii) 210 eur** pri poklese tržieb o 60% a viac, **(iv) 270 eur** pri poklese tržieb o 80% a viac.

Príspevok za apríl 2020 a nasledujúce mesiace:

Príspevok na jedného zamestnanca je **vo výške vyplatenej náhrady mzdy** za čas prekážok v práci, súčasne **najviac vo výške 80% priemerného zárobku** zamestnanca vyplateného za čas prekážok v práci a súčasne je to najviac suma **(i) 180 eur** pri poklese tržieb o 20% a viac, **(ii) 300 eur** pri poklese tržieb o 40% a viac, **(iii) 420 eur** pri poklese tržieb o 60% a viac, **(iv) 540 eur** pri poklese tržieb o 80% a viac.

➔ **AKÁ JE VÝŠKA PRÍSPEVKU IBA PRE SZČO?**

Príspevok za marec 2020:

SZČO má nárok na paušálny príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti pre SZČO vo výške odstupňovanej podľa poklesu tržieb **(i) 90 eur** pri poklese tržieb o 20% a viac, **(ii) 150 eur** pri poklese tržieb o 40% a viac, **(iii) 210 eur** pri poklese tržieb o 60% a viac, **(iv) 270 eur** pri poklese tržieb o 80% a viac.

Príspevok za apríl 2020 a nasledujúce mesiace:

SZČO má nárok na paušálny príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti pre SZČO vo výške odstupňovanej podľa poklesu tržieb **(i) 180 eur** pri poklese tržieb o 20% a viac, **(ii) 300 eur** pri poklese tržieb o 40% a viac, **(iii) 420 eur** pri poklese tržieb o 60% a viac, **(iv) 540 eur** pri poklese tržieb o 80% a viac.

➔ **AKO SA POSUDZUJE POKLES TRŽIEB?**

Pokles sa určí porovnaním tržieb z minulého roka a aktuálnych tržieb, pričom žiadateľ si zvolí jednu z alternatív spôsobu výpočtu poklesu tržieb. Sú 3 možnosti:

- (i) Porovnáva sa **tržba za vykazovaný mesiac s tržbou za rovnaký mesiac predchádzajúceho roka**. Teda porovná sa napríklad apríl 2020 a apríl 2019.

Napríklad ak zamestnávateľ v marci 2019 vykonával činnosť a dosiahol za apríl 2019 tržbu 100.000 eur a v apríli 2020 dosiahol tržbu 20.000 eur, tak pokles tržieb sa určí zlomkom $80000/100000$, čo je pokles o 80 %.

- (ii) Porovnáva sa **priemer tržby v roku 2019** (t.j. 1/12 tržieb za rok 2019) **s tržbou za vykazovaný mesiac** - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť celý rok 2019.
- (iii) Porovnáva sa **tržba za február 2020 s tržbou za vykazovaný mesiac** - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť len časť roka 2019 a začali vykonávať zárobkovú činnosť najneskôr k 1.2.2020.

Napríklad ak zamestnávateľ alebo SZČO začali podnikať v júni 2019 a pokles tržieb nastal v marci 2020, porovnajú sa tržby za marec 2020 a február 2020.

➔ AKÉ SÚ PODMIENKY POSKYTNUTIA PRÍSPEVKU?

Podmienkou pre poskytnutie príspevku pre zamestnávateľa alebo SZČO, ktorá je zamestnávateľom je (i) vyplatiť zamestnancovi náhradu mzdy vo výške 80 % jeho priemerného zárobku (výnimkou je marec 2020 a zamestnávateľa, ktorí podľa platných kolektívnych zmlúv vyplatili zamestnancom náhradu mzdy vo výške 60% priemerných zárobkov), (ii) záväzok, že dva mesiace po mesiaci, za ktorý žiada príspevok, neskončí pracovný pomer, resp. neurobí právny úkon, ktorým by skončil pracovný pomer so zamestnancom/cami výpoveďou alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce, (iii) predložiť údaj o stave zamestnancov k 31.3.2020, (iv) k 31.12.2019 nebol podnikom v ťažkostiach (vzťahuje sa aj na SZČO).

Zamestnávateľ alebo SZČO preukazujú splnenie podmienok čestným vyhlásením, ktoré okrem iného obsahuje vyhlásenie o:

- (i) vyplatení náhrady mzdy vo výške 80 % priemerného zárobku zamestnanca, podľa výkazu pre priznanie príspevku;

- (ii) tom, že nežiada príspevok na zamestnancov, ktorí sú vo výpovednej lehote alebo poberajú z dôvodu prekážok v práci na strane zamestnanca dávku sociálneho zabezpečenia;

- (iii) tom, že nežiada príspevok na zamestnancov, na ktorých mu je poskytovaný iný príspevok na mzdy/CCP v rámci aktívnych opatrení na trhu práce z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny;

- (iv) tom, že nežiada príspevok na zamestnancov prijatých po 01.03.2020;

- (v) záväzku, že dva mesiace po mesiaci, za ktorý žiada príspevok, neskončí pracovný pomer, resp. neurobí právny úkon, ktorým by skončil pracovný pomer so zamestnancom/cami výpoveďou alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce;

- (vi) splnení podmienok podľa § 70 ods. 7 zákona o službách zamestnanosti ((a) splnené daňové povinnosti podľa osobitného predpisu, (b) splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, (c) neporušenie zákazu nelegálneho zamestnávania v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o príspevok, (d) voči úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nie sú splatné finančné záväzky, (e) nie je v konkurze, likvidácii, nútenej správe, alebo nemá určený splátkový kalendár podľa osobitného predpisu, (f) nie sú evidované neuspokojené nároky zamestnancov vyplývajúce z pracovného pomeru, (g) nie je právoplatne uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie alebo trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie, ak ide o právnickú osobu;

- (vii) skutočnosti, že **nebol k 31.12.2019 podnikom v ťažkostiach**;

- (viii) skutočnosti, že nie je voči nemu nárokané vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia európskej Komisie, ktorým bola poskytnutá pomoc označená za nezákonnú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom;

- (ix) skutočnosti, že je subjekt, ktorý vznikol a začal prevádzkovať svoju činnosť najneskôr k 01.02.2020;

- (x) SZČO tiež vyhlásenie, že v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu mu poklesli tržby.

➔ PODNIK V ŤAŽKOSTIACH?

Podľa vládnych materiálov prijímateľom štátnej pomoci nemôže byť podnik v ťažkostiach.

Upresnenie podniku v ťažkostiach je uvedené v nariadení Komisie (EÚ) č. 651/2017 z 17 júna 2014 - článok 2 bod 18:

Podnik v ťažkostiach je podnik, v súvislosti s ktorým sa vyskytne aspoň jedna z týchto okolností: (i) v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (inej ako mikro, malý a stredný podnik (ďalej len „MSP“), ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP do siedmich rokov od jeho prvého komerčného predaja, ktorý spĺňa požiadavky rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybratým finančným sprostredkovateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej upísaného základného imania. Ide o prípad, keď odpočet akumulovaných strát od rezerv (a všetkých ostatných prvkov, ktoré sa vo všeobecnosti považujú za súčasť vlastných zdrojov spoločnosti) má za následok negatívnu kumulovanú sumu, ktorá presahuje polovicu upísaného základného imania. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť s ručením obmedzeným“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe I k smernici 2013/34/EÚ (1), a „základné imanie“ zahŕňa, ak je to vhodné, akékoľvek emisné ážio; (ii) v prípade spoločnosti, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP do siedmich rokov od jeho prvého komerčného predaja, ktorý spĺňa požiadavky rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybratým finančným sprostredkovateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej imania, ako je zaznamenané v účtovnej závierke spoločnosti. Spoločnosť, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe II k smernici 2013/34/EÚ, teda verejná obchodná spoločnosť a komanditná spoločnosť; (iii) keď je podnik predmetom kolektívneho konkurzného konania alebo spĺňa kritériá domácich právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov, (iv) keď podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo ak dostal pomoc na

reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu, a (v) v prípade podniku, ktorý nie je MSP, keď za posledné dva roky: 1. účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu je vyšší než 7,5 a 2. pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu je nižší ako 1,0.

Za podnik v ťažkostiach sa podľa vládnych materiálov považuje podnik, ktorý je bez intervencie štátu takmer s určitosťou odsúdený na vylúčenie z podnikateľskej činnosti v krátkodobom alebo strednodobom horizonte.

Podnikom v ťažkostiach sa rozumie podnik, o ktorom platí, že **hodnota vlastného imania je menšia ako výška polovice základného imania.**

Vlastné imanie je čisté obchodné imanie, ktorým je **obchodný majetok po odpočítaní záväzkov vzniknutých podnikateľovi v súvislosti s podnikaním.** Z právneho hľadiska predstavuje vlastné imanie kvantifikovateľný nárok majiteľov obchodnej spoločnosti na majetku obchodnej spoločnosti.

Obchodný zákonník definuje **vlastné imanie ako imanie, ktoré tvoria vlastné zdroje financovania obchodného majetku podnikateľa podľa osobitného predpisu,** ktorým je zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Zdrojom informácií sú účtovné výkazy (súvaha, výkaz ziskov a strát, resp. výkaz o majetku a záväzkoch a výkaz o príjmoch a výdavkoch. Ak ide o fyzickú osobu, ktorá vedie daňovú evidenciu, zdrojom informácií je táto daňová evidencia (evidencia o príjmoch, výdavkoch, hmotnom / nehmotnom majetku, zásobách a pohľadávkach a záväzkoch).

Vzhľadom na to, že nie každá firma má k dnešnému dňu zhotovenú účtovnú závierku **k 31.12.2019**, nie je v mnohých prípadoch možné taký zdroj informácií preukázať vo vzťahu k orgánom, ktoré budú finančný príspevok poskytovať. Disponujeme však informáciou, že na účtovné závierky orgány nebudú čakať a žiadosti by sa mali posudzovať aj bez predloženia účtovnej závierky.

Každopádne, v čestnom prehlásení žiadateľ musí pravdivo vyhlásiť, že nie je podnikom v ťažkostiach.

Podnikom v ťažkostiach je tiež podnik, ktorý je v konkurze.

Podnik preukazuje skutočnosť, že nie je podnikom v ťažkostiach vyhlásením o tom, že nie je podnikom v ťažkostiach v zmysle vyššie uvedených kritérií, ktoré tvorí povinnú prílohu k žiadosti o pomoc.

➔ ZHRNUTIE POMOCI ZAMENSTNÁVATEĽOM A SZČO

Aktuálne môžu zamestnávateľa a SZČO, ktorí sú zamestnávateľmi, ktorí boli povinní svoje prevádzky uzavrieť a SZČO, ktorým poklesli tržby o viac ako 20 percent, resp. 10 percent v marci 2020, podávať prostredníctvom portálu www.pomahameludom.sk žiadosti o finančný príspevok.

Všetky skutočnosti, ktoré žiadateľ čestne vyhlási, môžu byť podľa vládnych materiálov predmetom následných kontrol, pričom v prípade vyhlásenia nepravdivých skutočností môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona, subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona a poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 Trestného zákona.

Žiadosti sa podľa vládnych materiálov prioritne predkladajú úradu práce prostredníctvom elektronickej pošty (e-mail) na adresu úradu práce, v ktorého územnom obvode žiadateľ udrží pracovné miesta.

V prípade, ak má zamestnávateľ viac prevádzok, predkladá žiadosť na úrad práce, v územnom obvode svojho sídla (v prípade, ak zamestnávateľ má viac ako jednu prevádzku a ak žiada príspevok na zamestnancov týchto prevádzok) alebo elektronicke prostredníctvom elektronickej schránky žiadateľa na adresu úradu práce, v ktorého územnom obvode žiadateľ udrží pracovné miesta.

V prípade, ak má zamestnávateľ viac prevádzok, predkladá žiadosť v územnom obvode svojho sídla (v prípade, ak zamestnávateľ má viac ako jednu prevádzku a ak žiada príspevok na zamestnancov týchto prevádzok predkladá žiadosť na úrad práce, v územnom obvode ktorého má sídlo).

Vo výnimočných prípadoch je možné žiadosť predložiť aj poštou na adresu úradu práce, v ktorého územnom obvode žiadateľ udrží pracovné miesta.

V prípade, ak má zamestnávateľ viac prevádzok, predkladá žiadosť na úrad práce, v územnom obvode svojho sídla (v prípade, ak

zamestnávateľ má viac ako jednu prevádzku a ak žiada príspevok na zamestnancov týchto prevádzok), alebo osobne do podateľne úradu práce, v ktorého územnom obvode žiadateľ udrží pracovné miesta.

V prípade, ak má zamestnávateľ viac prevádzok, predkladá žiadosť do podateľne úradu práce, v územnom obvode svojho sídla (v prípade, ak zamestnávateľ má viac ako jednu prevádzku a ak žiada príspevok na zamestnancov týchto prevádzok).

Zamestnanec úradu práce vykoná kontrolu formálnej správnosti žiadosti (overí, či je žiadosť kompletná v súlade s podmienkami tohto oznámenia). V prípade, že bude žiadosť neúplná vyzve bezodkladne žiadateľa o doplnenie chýbajúcej dokumentácie. Lehota na doplnenie chýbajúcich dokumentov je 5 pracovných dní od doručenia výzvy na doplnenie.

Žiadosť je potrebné predložiť do konca kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, za ktorý zamestnávateľ, resp. SZČO, ktorá je zamestnávateľom, žiada o poskytnutie príspevku.

Príspevok sa poskytuje žiadateľovi bezodkladne na základe Dohody o poskytnutí finančného príspevku. Príspevok bude poskytovať miestne príslušný úrad práce, v ktorého územnom obvode žiadateľ udrží pracovné miesta, alebo iný úrad práce určený ústredím. Ak má zamestnávateľ viac prevádzok, na poskytnutie príspevku bude oprávnený príslušný úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ sídlo. Žiadateľovi následne úrad práce zasiela informáciu o výške poskytnutého príspevku prostredníctvom Oznámenia o poskytnutí príspevku.

Za ďalšie mesiace (napr. za apríl 2020, máj 2020) žiadateľ predkladá na úrad práce už iba výkaz pre priznanie príspevku.

Vzhľadom na to, že finančné prostriedky v rámci projektov predmetných opatrení majú byť poskytnuté zo zdrojov eurofondov, s ohľadom na skutočnosť, že prostriedky z eurofondov nemôže dostať každý, je zrejmé, že je potrebné splniť viacero podmienok na získanie príspevku.

Vládne materiály uvádzajú, že na poskytnutie finančného príspevku v rámci projektov predmetných opatrení je po splnení všetkých podmienok právny nárok.

Aktuálne nie je možné kvantifikovať časový rámec, to znamená ako rýchlo budú úrady práce a štátne orgány žiadosti vybavovať a ako rýchlo žiadateľ príspevok aj reálne dostane. Je nutné dodať, že poskytovanie príspevkov z eurofondov vo všeobecnosti trvá určitý čas.

Podmienka, že pomoc má byť poskytnutá iba podnikom (zamestnávateľom a SZČO), ktoré nie sú v ťažkostiach, vyplýva z toho, že vláda SR, ako vyplýva z dostupných materiálov, zamýšľa finančné zdroje na podporu použiť z Eurofondov.

Domnievame sa, že ide určitým spôsobom o diskriminačnú podmienku, a preto je nevyhnutné, aby podnikom, ktoré platia mzdy, ale sú v ťažkostiach, štát tiež poskytol porovnateľnú pomoc. Zatiaľ však nám nie je známe, či tak urobí.

Pandémia COVID-19 totiž zasiahla všetky spoločnosti, tie, ktoré boli v ťažkostiach nevyvíjajú. Rovnako tak pandémia COVID-19 zasiahla nie len podniky, ktoré majú zamestnancov, ale každú jednu firmu na Slovensku bez ohľadu na charakter jej činnosti a počet zamestnancov.

Väčšina podnikov, podnikateľov a firiem na Slovensku je v dôsledku pandémie COVID-19 a s ňou súvisiacich opatrení zasiahnutá, či už poklesom tržieb alebo obmedzením aktivít.

Bude preto úlohou štátu, aby ustrážil, že štátna pomoc prostredníctvom poskytovania finančných príspevkov bude dodržiavať zásadu zákonnosti a ústavnosti, pretože Ústava SR garantuje slobodu a rovnosť všetkých čo do dôstojnosti a práv.

Ďalšie opatrenia na zmierňovanie dôsledkov COVID-19 v súvislosti so zamestnávateľmi a zamestnancami

➔ ODKLAD PLATBY ODVODOV ZAMESTNÁVATEĽA PRI POKLESE TRŽIEB O VIAC AKO 40 PERCENT

Odo dňa 06.04.2020 je účinný zákon č. 68/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Zákon o sociálnom poistení sa doplnil o nové ustanovenie § 293ew.

Poistné, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, **ktorí vykazujú pokles čistého obratu** podľa osobitného predpisu alebo pokles príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu **o 40 % a viac, za marec 2020 je splatné v termíne do 31. júla 2020**, a to aj, ak v čase platenia poistného už platiteľ poistného nie je zamestnávateľom alebo povinne nemocensky poistenou a povinne dôchodkovo poistenou samostatne zárobkovo činnou osobou.

Spôsob určenia poklesu príjmov zaviedlo Nariadenie vlády č. 76/2020 Z. z. o spôsobe určenia poklesu čistého obratu a príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, účinné od 10. apríla 2020.

Podľa predmetného Nariadenia vlády SR sa pokles tržieb odvádzateľa, ktorý vykonáva činnosť v aktuálnom mesiaci, určí porovnaním výšky tržieb za aktuálny mesiac s výškou tržieb za mesiac (i) v predchádzajúcom roku, ktorý sa označením zhoduje s aktuálnym mesiacom, alebo ak odvádzateľ vykonával činnosť po celý predchádzajúci rok, s mesačným priemerom tržieb, (ii) február 2020, ak odvádzateľ nevykonával činnosť v mesiaci predchádzajúceho roka, ktorý sa označením zhoduje s aktuálnym mesiacom.

Pokles tržieb odvádzateľa podľa odseku 1 sa určuje v percentách zaokrúhlených na celé číslo nahor.

➔ PRE ZAMESTNANCOV V KARANTÉNE A RODIČOV NA OČR BUDE HRADENÝCH 55 PERCENT Z ICH DENNÉHO VYMERIAVACIEHO ZÁKLADU

Opatrenie, bolo schválené Národnou radou SR a je účinné od 27.3.2020, prostredníctvom novely zákona č. 63/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Podľa novelizovaného § 293er ods. 1 zákona o sociálnom poistení zamestnancovi, ktorý bol v čase trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 (ďalej len „krízová situácia“) uznaný za dočasne práceneschopného z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie, **vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti.**

Podľa novelizovaného § 293er ods. 2 zákona o sociálnom poistení výška nemocenského povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, ktorá v čase trvania krízovej situácie bola uznaná za dočasne práceneschopnú z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie je **55 % denného vymeriavacieho základu** určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57.

Z novely zákona o sociálnom poistení je zrejmé, že sociálna poisťovňa vypláca pre zamestnanca v karanténe nemocenské od prvého dňa karantény alebo izolácie. Platí to iba pre práceneschopnosť z dôvodu karantény alebo izolácie nariadenej v súčasnej krízovej situácii v súvislosti s pandemiou COVID-19. Príspevok pri ošetrovaní člena rodiny v prípade rodičov, ak sa starajú o deti, ktoré musia zostať doma kvôli zatvoreniu škôl sa počas krízovej situácie týkajúcej sa COVID-19 poskytuje po celú dobu, počas ktorej je potrebné sa osobne starať a celý deň príslušného obdobia.

OPATRENIA V OBLASTI ODKLADU SPLÁTOK ÚVEROV

Odo dňa 09.04.2020 je účinný zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (**d ďalej len „zákon COVID“**).

Zákon COVID bol s ohľadom na aktuálnu rýchlo sa meniacu situáciu novelizovaný prostredníctvom zákona č. 75/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon COVID.

Považujeme za kľúčové oboznámiť Vás s opatreniami prijatými pre zmiernenie finančných dôsledkov COVID-19 pre spotrebiteľov a malých zamestnávateľov.

➔ **OPATRENIA V OBLASTI ODKLADU SPLÁTOK ÚVERU POSKYTNUTÉHO SPOTREBITEĽOVI**

Pre zmiernenie finančných následkov COVID-19 boli prijaté opatrenia vo vzťahu k spotrebiteľom, ktorí sa v dôsledku mimoriadnej situácie a núdzového stavu dostali alebo dostanú do omeškania so splácaním úverov voči veriteľom.

Veriteľom je pre účely zákona COVID osoba, ktorá ponúka a poskytuje úvery spotrebiteľom.

Dlžníkom je spotrebiteľ podľa osobitných predpisov, voči ktorému má veriteľ pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy alebo z ručenia k tejto zmluve a ktorý má záujem o odklad splátok.

Spotrebiteľskou zmluvou sa rozumie pre účely zákona COVID zmluva o úvere na bývanie alebo iná spotrebiteľská zmluva o úvere, ktorá plní rovnaký účel ako zmluva o úvere na bývanie, a zmluva o spotrebiteľskom úvere, pričom ide o úvery splácané pravidelnými vopred určenými splátkami úveru.

1 **Skutočnosť, že došlo k zlyhaniu** v súvislosti s konkrétnym dlžníkom, **sa konštatuje vtedy, keď nastane aspoň jedna z týchto okolností:** (i) inštitúcia usúdi, že dlžník pravdepodobne nespláti svoje kreditné záväzky voči inštitúcii, materskej spoločnosti alebo ktorejkoľvek z jej dcérskych spoločností v plnej výške bez toho, aby inštitúcia urobila úkony, akými je napríklad realizácia zabezpečenia; (ii) ktorýkoľvek podstatný kreditný

Odkladom splátok sa rozumie odklad splátok istiny úveru a úrokov z úveru zo spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa § 30b ods. 1 zákona COVID **veriteľ, ktorým je banka** alebo pobočka zahraničnej banky, **povolí na základe žiadosti dlžníka odklad splátok na obdobie uvedené v žiadosti o odklad splátok, ktoré nie je dlhšie ako deväť mesiacov** odo dňa splatnosti najbližšej neuhradenej splátky úveru, ktorej splatnosť nastala po dni podania žiadosti o odklad splátok. Dlžník môže požiadať o odklad splátok toho istého úveru počas obdobia pandémie najviac jedenkrát.

Podľa § 30b ods. 2 zákona COVID veriteľ, ktorý vykonáva činnosť na základe povolenia podľa osobitného predpisu, **povolí na základe žiadosti dlžníka odklad splátok na obdobie uvedené v žiadosti o odklad splátok, ktoré nie je dlhšie ako tri mesiace** odo dňa splatnosti najbližšej neuhradenej splátky úveru, ktorej splatnosť nastala po dni podania žiadosti o odklad splátok. Veriteľ podľa prvej vety **povolí odklad splátok najviac na ďalšie tri mesiace**, ak dlžník oznámi veriteľovi svoj záujem o ďalší odklad splátok najneskôr pred uplynutím pôvodného obdobia odkladu splátok; toto oznámenie obsahuje číslo spotrebiteľskej zmluvy a obdobie odkladu splátok.

Podľa § 30b ods. 4 zákona COVID **veriteľ nie je povinný povoliť odklad splátok, ak (i)** je dlžník v omeškaní so splátkou úveru, pri ktorom žiada odklad splátok, dlhšie ako 30 dní pred podaním žiadosti o odklad splátok, **(ii)** bol dlžník k 29. februáru 2020 v omeškaní so splátkou úveru dlhšie ako 30 dní aspoň vo výške 100 eur pri inom úvere poskytnutom tým istým veriteľom, **(iii)** bol dlžník ku dňu podania žiadosti o odklad splátok v stave zlyhania podľa osobitného predpisu¹, **(iv)** žiadosť o odklad splátok nie je riadne vyplnená **alebo (v)** žiadosť o odklad splátok neobsahuje

záväzok dlžníka voči inštitúcii, materskej spoločnosti alebo ktorejkoľvek z jej dcérskych spoločností je viac než 90 dní po termíne splatnosti. Príslušné orgány môžu nahradiť lehotu 90 dní lehotou 180 dní v prípade expozícií zabezpečených nehnuteľnosťami určenými na bývanie alebo na podnikanie MSP v triede retailových expozícií, ako aj v prípade expozícií voči subjektom verejného sektora.

náležitosti podľa vzoru, ktorý je uvedený v prílohe č. 2 zákona.

Veriteľ je povinný do 30 dní odo dňa podania žiadosti o odklad splátok informovať dlžníka, ktorý podal žiadosť o odklad splátok, o posúdení žiadosti o odklad splátok, najmä o tom, že (i) odklad splátok povolil, (ii) odklad splátok nepovolil, (iii) žiadosť o odklad splátok neobsahuje požadované náležitosti a je potrebné ju doplniť o veriteľom oznámené skutočnosti. Ak veriteľ neinformuje dlžníka, ktorý podal žiadosť o odklad splátok, považuje sa odklad splátok za povolený.

Podľa § 30b ods. 8 zákona COVID dlžník môže požiadať o odklad splátok počas obdobia pandémie.

Žiadosť o odklad splátok možno podať **v listinnej podobe alebo prostredníctvom prostriedku diaľkovej komunikácie.**

Ak je dlžníkov z jednej spotrebiteľskej zmluvy viac, veriteľ povolí odklad splátok, ak žiadosť o odklad splátok podal ktorýkoľvek z nich.

Podľa § 30b ods. 12 zákona COVID povolenie odkladu splátok sa **považuje za zmenu spotrebiteľskej zmluvy bez potreby uzatvoriť dodatok k nej.** Povolením odkladu splátok nenastávajú v rozsahu odloženého plnenia účinky omeškania dlžníka. Práva a povinnosti osôb poskytujúcich zabezpečenie na pohľadávku veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy alebo v súvislosti s ňou alebo iných osôb, ktorým vyplývajú práva a povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy, nie sú dotknuté. Súhlas osôb poskytujúcich zabezpečenie úveru so zmenou spotrebiteľskej zmluvy sa v súvislosti s odkladom splátok nevyžaduje.

Odklad splátok nemá vplyv na príznak zlyhania a nezhoršuje kreditnú kvalitu dlžníka.

Povolený odklad splátok nesmie dlžníkovi brániť v možnosti úver alebo jeho časť začať splácať alebo predčasne splatiť aj počas obdobia odkladu splátok. Dlžník, ktorý podal žiadosť o odklad splátok, oznámi veriteľovi svoj záujem začať splácať úver alebo jeho časť, čím sa ukončí odklad splátok; toto oznámenie obsahuje okrem záujmu začať splácať úver alebo jeho časť počas obdobia odkladu splátok aj číslo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý sa odklad splátok vzťahoval.

Ustanovenie § 30c a § 30d zákona COVID upravuje povinnosti veriteľa.

Ak sa spolu so splátkou úveru uhradza aj platba za poistenie uzatvorené v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a ak povinnosť dlžníka, ktorý podal žiadosť o odklad splátok, platiť za poistenie trvá aj počas odkladu splátok, veriteľ informuje takéhoto dlžníka aj o spôsobe a výške tejto platby.

Veriteľ je povinný najneskôr v lehote do dvoch mesiacov od povolenia odkladu splátok informovať dlžníka, ktorý podal žiadosť o odklad splátok, o dôsledkoch odkladu splátok, a to najmä o (i) povinnosti zaplatiť úrok za obdobie odkladu splátok a o jeho výške, (ii) postupe, ktorý sa uplatní po skončení odkladu splátok, a o tom, že vyzve spotrebiteľa na pokračovanie v splácaní úveru s informáciami, ako pokračovať v splácaní úveru s uvedením výšky splátky úveru a dátumu poslednej splátky úveru, (iii) možnosti začať splácať úver aj počas obdobia odkladu splátok a podmienkach takéhoto splácania, (iv) ďalších skutočnostiach týkajúcich sa odkladu splátok, ktoré majú vplyv na celkové náklady spojené s úverom.

Veriteľ je povinný odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona COVID, teda od 09.04.2020 bezplatne na svojom webovom sídle a vo svojich prevádzkových priestoroch, ak nie sú prevádzkové priestory veriteľa počas obdobia pandémie uzavreté, zverejniť (i) informáciu o možnosti odkladu splátok, podmienkach a dôsledkoch odkladu splátok, (ii) vzor žiadosti o odklad splátok podľa prílohy č. 2 zákona COVID, (iii) odporúčanie podať žiadosť o odklad splátok prostredníctvom prostriedku diaľkovej komunikácie.

Veriteľ v súvislosti s odkladom splátok a s tým súvisiacou zmenou spotrebiteľskej zmluvy nesmie (i) vyžadovať dodatočné zabezpečenie úveru, (ii) požadovať úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu, okrem zaplatenia úroku za obdobie odkladu splátok, (iii) podmieniť odklad splátok ďalšími podmienkami.

Dôležité je, že odklad splátok má účinky na údaje v elektronickom registri údajov o spotrebiteľských úveroch.

Podľa § 30e zákona COVID odložená splátka úveru sa na účely elektronického registra údajov o spotrebiteľských úveroch nepovažuje za omeškanú.

Spotrebiteľia preto nebudú zapísaní v registri dlžníkov ak im bol povolený odklad splátok úveru.

Za dôležité považujeme aj spoločné ustanovenia k odkladu splátok upravené v § 30g zákona COVID.

Z dôvodu odkladu splátok **nemožno navýšiť celkovú výšku úveru.**

Veriteľ **nesmie žiadať zaplataenie celého úveru počas odkladu** splátok; avšak nie sú dotknuté ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré nesúvisia s odkladom splátok.

Nezaplatené úroky za obdobie odkladu splátok **veriteľ rozvrhne do zvyšných splátok** úveru splatných po uplynutí odkladu splátok, ak sa s dlžníkom nedohodne inak.

Z uvedených skutočností je zrejmé, že odklad splácania sa týka spotrebiteľských zmlúv uzavretých do konca obdobia pandémie. Stanovením tohto časového obdobia sa umožní zmiernenie dopadov pandémie na dlžníkov. Banka a pobočka zahraničnej banky je povinná na základe žiadosti dlžníka odložiť splátky až o deväť mesiacov. Ostatné spoločnosti poskytujúce úvery pre spotrebiteľov na obdobie troch mesiacov s možnosťou pre dlžníka požiadať o predĺženie o ďalšie tri mesiace. Medzi tieto spoločnosti patria najmä lízingové spoločnosti, spoločnosti splátkového predaja a ostatní veritelia s povolením na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Odklad splátok z dôvodu pandémie COVID-19 sa vykoná na základe žiadosti dlžníka, žiadateľa, ktorý nie je v omeškaní so splácaním dotknutého úveru viac ako 30 dní ku dňu doručenia žiadosti.

➔ **OPATRENIA V OBLASTI ODKLADU SPLÁTKOV ÚVERU POSKYTNUTÉHO MALÉMU ZAMESTNÁVATEĽOVI A INÉMU PODNIKATEĽOVI - FYZICKEJ OSOBE**

Zákon COVID upravuje tieto opatrenia v ustanovení § 30i až § 30m.

Veriteľom sa v tomto prípade rozumie osoba, ktorá ponúka a poskytuje úvery v rámci predmetu svojho podnikania podľa osobitného predpisu malým zamestnávateľom a iným podnikateľom - fyzickým osobám.

² Najčastejšie sa veľkosť podniku určuje na základe počtu zamestnancov, ročného obratu a ročnej bilančnej sumy. Tieto kritériá vychádzajú z klasifikácie odporúčanej Európskou komisiou v odporúčaní Európskej komisie č. 2003/361/EC, platné od 1. januára 2005 a ktoré klasifikuje mikro podnik ako podnik s maximálne 9 zamestnancami a

Dlžníkom sa v tomto prípade rozumie malý zamestnávateľ² alebo iný podnikateľ - fyzická osoba, voči ktorému má veriteľ pohľadávku zo zmluvy o úvere alebo pohľadávku z ručenia k tejto zmluve.

Zmluvou o úvere sa pre tieto účely rozumie zmluva o poskytnutí úveru podľa osobitného predpisu, **okrem úverov poskytnutých formou povoleného prečerpania na bežnom účte alebo formou úverového rámca poskytovaného prostredníctvom platobnej karty.**

Odkladom splácania úveru sa rozumie (i) odloženie splátok istiny úveru, **(ii)** odloženie splátok istiny a úrokov z úveru **alebo (iii)** odloženie splatnosti úveru splatného jednorazovo.

Splátkou úveru sa rozumie splátka istiny úveru alebo splátka úroku.

Veriteľ, ktorým je banka alebo pobočka zahraničnej banky, **povolí na základe žiadosti dlžníka odklad splácania úveru na obdobie uvedené v žiadosti o odklad splácania úveru, ktoré nie je dlhšie ako deväť mesiacov** odo dňa splatnosti najbližšej neuhradenej splátky úveru, ktorej splatnosť nastala po dni podania žiadosti o odklad splácania úveru. Dlžník môže **požiadať o odklad splácania** toho istého úveru počas obdobia pandémie **najviac jedenkrát.**

Veriteľ, ktorým je iná osoba ako banka alebo pobočka zahraničnej banky, **povolí na základe žiadosti dlžníka odklad splácania úveru na obdobie uvedené v žiadosti** o odklad splácania úveru, ktoré nie je dlhšie ako tri mesiace odo dňa splatnosti najbližšej neuhradenej splátky úveru, ktorej splatnosť nastala po dni podania žiadosti o odklad splácania úveru. Veriteľ podľa prvej vety povolí odklad splácania úveru najviac na ďalšie tri mesiace, ak dlžník oznámi veriteľovi svoj záujem o ďalší odklad splácania úveru najneskôr pred uplynutím pôvodného obdobia odkladu splácania úveru; toto oznámenie obsahuje číslo zmluvy o úvere a obdobie odkladu splácania úveru.

Veriteľ nie je povinný povoliť odklad splácania úveru, ak (i) je dlžník v omeškaní so splátkou úveru, pri ktorom žiada odklad

ročným obratom do 2.000.000 EUR a **malý podnik ako podnik zamestnávajúci od 10 do 49 zamestnancov a ročným obratom do 10.000.000 EUR.**

splácania úveru, dlhšie ako 30 dní pred podaním žiadosti o odklad splácania úveru, (ii) bol dlžník k 29. februáru 2020 v omeškaní so splátkou úveru dlhšie ako 30 dní aspoň vo výške 100 eur pri inom úvere poskytnutom tým istým veriteľom, (iii) bol dlžník ku dňu podania žiadosti o odklad splácania úveru v stave zlyhania podľa osobitného predpisu³, (iv) žiadosť o odklad splácania úveru nie je riadne vyplnená alebo (v) žiadosť o odklad splácania úveru neobsahuje náležitosti podľa vzoru, ktorý je uvedený v prílohe č. 3 zákona.

Ďalšie podmienky, ako aj informačné povinnosti veriteľa, ostávajú aj v prípade odkladu splátok rovnaké pre malých zamestnávateľov a fyzické osoby - podnikateľov, tak ako pri spotrebiteľoch.

Aj odklad splácania úveru pre malých zamestnávateľov a fyzické osoby - podnikateľov nemá vplyv na príznak zlyhania a nezhoršuje kreditnú kvalitu dlžníka a taký odklad splácania sa na účely registra nepovažuje za omeškanie a dlžník nebude zapísaný v registri dlžníkov.

³ Napríklad, že dlžník pravdepodobne nespláti svoje kreditné záväzky voči inštitúcii v plnej výške bez toho, aby inštitúcia urobila úkony, akými je napríklad realizácia zabezpečenia alebo ktorýkoľvek podstatný kreditný záväzok dlžníka voči

inštitúcii, materskej spoločnosti alebo ktorejkoľvek z jej dcérskych spoločností je viac než 90 dní po termíne splatnosti.

PRIPRAVUJE SA TZV. DOČASNÁ OCHRANA PODNIKATEĽOV

Dňa 14.4.2020 vláda SR schválila návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „Návrh“).

Cieľom Návrhu je zákonom ustanoviť poskytnutie dočasnej ochrany podnikateľom (i) ktorí majú sídlo alebo miesto podnikania v Slovenskej republike, (ii) ktorým oprávnenie na podnikanie vzniklo pred 12.3.2020 a (iii) ktorí k 12.3.2020 neboli v úpadku a sú zasiahnutí negatívnymi dopadmi COVID-19.

Návrh zákona stanovuje, že dočasnú ochranu má podnikateľovi poskytnúť príslušný súd⁴ na základe žiadosti vo forme formulára, ktorý bude zverejnený Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a v ktorom bude musieť žiadateľ vyhlásiť, že (i) je oprávnený podať žiadosť, (ii) k 12.3.2020 nebol v úpadku, (iii) ku dňu podania žiadosti nie sú u neho dôvody na jeho zrušenie a vo vzťahu k nemu nepôsobia účinky vyhlásenia konkurzu alebo povolenia reštrukturalizácie, (iv) v kalendárnom roku 2020 nerozdelil zisk alebo iné vlastné zdroje, alebo následky takýchto úkonov odstránil, (v) v kalendárnom roku 2020 okrem opatrení smerujúcich k zmierneniu následkov šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 neurobil iné opatrenie ohrozujúce jeho finančnú stabilitu alebo jeho následky odstránil, (vi) vedie riadne účtovníctvo a neporušuje povinnosť uložiť riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku do zbierky listín v zmysle § 40 ods. 2 Obchodného zákonníka.

Súd poskytne podnikateľovi dočasnú ochranu vo forme potvrdenia o poskytnutí dočasnej ochrany ak bude žiadosť obsahovať všetky náležitosti a dočasná ochrana podnikateľa bude zverejnená v Obchodnom vestníku.

Dočasná ochrana podnikateľa má mať nasledovné účinky:

- (i) Druhá zmluvná strana podnikateľa nemôže vypovedať zmluvu uzatvorenú s podnikateľom pod dočasnou ochranou alebo od nej odstúpiť z dôvodu omeškania s plnením, na ktoré druhej zmluvnej strane vznikol nárok pred poskytnutím dočasnej ochrany.
- (ii) Podnikateľ pod dočasnou ochranou nie je počas jej trvania povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu na svoj majetok.
- (iii) Dočasná ochrana má zabrániť prejednaniu veriteľských návrhov na konkurz.
- (iv) Voči podnikateľovi pod dočasnou ochranou nemožno začať výkon záložného práva vzťahujúceho sa na podnik, vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu patriacu k podniku.
- (v) Exekučné konanie začaté po 12.3.2020 voči podnikateľovi pod dočasnou ochranou pre uspokojenie nároku z jeho podnikateľskej činnosti sa počas dočasnej ochrany prerušuje.
- (vi) Proti pohľadávke, ktorá podnikateľovi pod dočasnou ochranou vznikla po poskytnutí dočasnej ochrany, nie je možné započítať pohľadávku, ktorá vznikla voči podnikateľovi pod dočasnou ochranou skôr, ak ide o pohľadávku, ktorá patrí alebo patrila osobe s ním spriaznenej podľa zákona o konkurze.
- (vii) Počas trvania dočasnej ochrany neplynú lehoty na uplatnenie práva voči podnikateľovi pod dočasnou ochranou vrátane lehôt na uplatnenie nárokov z odporovateľných právnych úkonov.

⁴ Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave a pre obvod Krajského súdu v Bratislave;

Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline a pre obvod Krajského súdu v Trenčíne;

Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici a pre obvod Krajského súdu v Nitre;

Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove a pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

Podnikateľ pod dočasnou ochranou má mať v zmysle Návrhu zákona aj určité povinnosti:

(i) podnikateľ pod dočasnou ochranou v rozsahu, v ktorom to možno od neho spravodlivo požadovať, má **vynaložiť snahu za účelom uspokojenia jeho veriteľov** v čo najvyššej miere, **(ii)** podnikateľ pod dočasnou ochranou bude povinný **uprednostniť spoločný záujem veriteľov pred vlastnými záujmami** alebo záujmami iných osôb, **(iii)** podnikateľovi pod dočasnou ochranou sa **zakazuje najmä rozdeliť zisk alebo iné vlastné zdroje** a musí sa zdržať nakladania s majetkovou podstatou podniku a s majetkom, ktorý do nej môže patriť, pokiaľ by malo ísť o podstatné zmeny v skladbe, využití alebo určení tohto majetku alebo o jeho nie zanedbateľné zmenšenie **a (iv)** záväzky bezprostredne súvisiace so zachovaním prevádzky podniku, ktoré vznikli po poskytnutí dočasnej ochrany, je podnikateľ pod dočasnou

ochranou po dobu jej trvania oprávnený uhrádzať prednostne pred skôr splatnými záväzkami.

Dočasná ochrana **má zaniknúť dňa 1. októbra 2020**, pričom vláda Slovenskej republiky môže tento časový rámec predĺžiť, najdlhšie však do 31. decembra 2020. Dočasná ochrana tiež **zanikne, ak o jej ukončenie požiada podnikateľ** pod dočasnou ochranou **alebo o jej zrušení rozhodne súd (i)** ak na dočasnú ochranu neboli predpoklady, **(ii)** predpoklady na jej poskytnutie zanikli **alebo (iii)** podnikateľ pod dočasnou ochranou porušil povinnosti vyplývajúce z dočasnej ochrany.

O prijatí Návrhu zákona a o jeho účinnosti, ako aj o ďalších zmenách, Vás budeme informovať v ďalších vydaniach bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

ULC Čarnogurský PRO BONO bezplatný e-bulletin je zameraný na novely už schválené ako aj pripravované v slovenskom parlamente. Bulletin Vám pomôže „ľudsky“ sa orientovať v legislatívnych zmenách, ktoré majú vplyv na Váše pracovné ako aj súkromné aktivity. Pre bezplatnú registráciu odberania e-bulletinu Čarnogurský ULC PRO BONO navštívte web stránku www.ulclegal.com, alebo nás kontaktujte cez e-mail na probono@ulclegal.com.

Bratislava - Slovensko

Tvarožkova 5
814 99 Bratislava 1
Slovensko
Tel.: +421-2-5720 1717
Fax: +421-2-5720 1777
Skype: ulcbratislava
E-mail: office@ulclegal.com

Kyiv - Ukrajina

172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyiv
Ukraina
Tel.: +380-44-521 21 10
Fax: +380-44-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com